

A bolgár konyha ízeiből

Szemesbab - előétel (Predjasztije ot zrzjal bob)

Hozzávalók: 20 dkg fehérbab, 1 fej vöröshagyma, 2-3 evőkanál borecet és olaj, petrezselyem, só, bors.

Főzzük puhára a babot, és szűrjük le a levét. Sózzuk meg a babot és az apróra vágott hagymát, majd keverjük pépessé. Állandó keverés mellett adjuk hozzá az olajat és az ecetet. Tálalás előtt szórjuk meg apróra vágott petrezselyemmel és örölt borssal.

Sznezsanka saláta (Szalata Sznezsanka)

Hozzávalók: 6-7 dl joghurt, 25-30 dkg uborka, 1 fokhagyma, 3 evőkanál olaj, só, kapor.

A joghurtot néhány órára egy szűrőben állni hagyjuk, hogy a vizet kiszűrve belőle besűrűsödjön. Az apróra vágott uborkát keverjük össze a péppé morzsolts fokhagymával. A joghurtot keverjük össze, sózzuk meg, majd adjuk hozzá az ízesített uborkát.

Feketeretek-saláta sárgarépával (Szalata ot rjapa i morkovi)

Hozzávalók: 2-3 fekete retek (kb. 40 dkg), 4-5 sárgarépa, 3 evőkanál olaj, borecet, só.

Káposztareszelőn reszeljük le a retket, sózzuk meg és hagyjuk 20 percig állni. Utána nyomkodjuk meg, és keverjük össze a szintén lereszelt sárgarépával. Adjuk hozzá az olajat és az ecetet. Répakarikákkal és apróra vágott petrezselyemmel díszítve tálaljuk.

Sopszka saláta (Sopszka szalata)

Hozzávalók: 3-4 paradicsom, 1 uborka (kb. 20 dkg), 3-4 paprika, 2 fej vöröshagyma, 1 csomag petrezselyem, olaj, só, fehér juhsajt (szirene).

Az alaposan megtisztított zöldségeket tetszés szerint kockára vagy karikára vágjuk. Megkeverjük és hozzáadjuk a sót valamint az olajat. A saláta tetejére fehér juhsajtot reszelünk.

Póréhagyma-saláta (Szalata ot praszluk)

Hozzávalók: 2-3 szál póréhagyma, 2 csípős pirospaprika, 1 evőkanál olaj, borecet vagy citromlé, só.

Vágjuk apróra a póréhagymát, és sózzuk meg. A paprikákat süssük meg, tisztítsuk meg, és törjük

péppé. A pépet és a póréhagymát keverjük össze, sózzuk meg újra, majd adjuk hozzá az olajat és az ecetet.

Téli saláta (Zimna szalata)

Hozzávalók: 20 dkg savanyú káposzta, 1 savanyú sárgarépa, 1 savanyú paprika, 2 kovászos uborka, 3 evőkanál olaj, fél kiskanál pirospaprika.

Az apróra vágott savanyúságot összekeverjük az olajjal, és megszórjuk pirospaprikával.

Bableves (Szupa ot zrzjal bob)

Hozzávalók: 15 dkg fejtett bab, 1 fej vöröshagyma, 1 sárgarépa, fél fej zeller, 2 paradicsom, 2 paprika, 1 csípős paprika, 0,5 dl olaj, 1 csomó petrezselyem, 2 szál zöldmentásó.

Áztassuk hideg vízben a babot, legalább 3-4 órán keresztül. Utána mossuk meg újra, és lassú tűzön, sós vízben főzzük 30 percig. Adjuk hozzá a paprikát, a répát, a zellert és a hagymát, mindegyiket apróra vágva. Ekkor öntsük a leveshez az olajat is. A főzés vége felé adjuk hozzá az apróra vágott paradicsomot és a zöldmentát. Forraljuk még 5 percig. Ezután már tálalható.

Kocsonyaleves (Szupa-pacsa)

Hozzávalók: 1,5 kg marha- vagy borjúláb, 0,5 kg sertésláb, fül és farok, 1 evőkanál liszt, 1 tojás, 2 dl tej, 4-5 gerezd fokhagyma, ecet, feketebors, só.

Főzzük meg a húst. Miután megfőtt, vegyük ki a levesből, mártsuk sós hideg vízbe, és csontozzuk ki. A kicsontozott húst vágjuk apró darabokra, és tegyük vissza a levesbe. Keverjük össze a tejet, a tojást és a lisztet, és a hússal együtt adjuk a leveshez. Főzzük tovább. Amikor elkészült, szórjuk meg feketeborssal. Tálaláskor külön rakjuk a tányérba a húst, és erre öntsük a forró levest. Helyezzünk az asztalra péppé zúzott fokhagymát és ecetet.

Savanyú káposztás sertéshús (Szvinszko sz kiszelo zele)

Hozzávalók: 75 dkg sertéscomb, 1,5 kg savanyú káposzta, 10 dkg zsír, 1 kanál pirospaprika, 2-3 csípős paprika, só, fekete bors.

Vágjuk fel a húst nagyobb darabokra, és ha a káposzta nem sós, sózzuk is meg. Agyagedénybe rakjunk egy réteg gyalult savanyú káposztát, egy réteg húst, majd megint káposztát, és legfelülre a paprikát és a borsot. Öntsük rá a zsírt, egy pohárnyi káposztalét és egy kevés meleg vizet. Az egészet fedjük be néhány káposztalevéllal, és 2-2,5 óra hosszat süssük közepesen forró sütőben.

Töltött szőlőlevél (Szarmi sz lozov liszt)

Hozzávalók: 15-20 szőlőlevél, 0,5 kg darált sertéshús, 15 dkg rizs, 2 fej vöröshagyma, 1 dl olaj, 2 paradicsom vagy 1 kávéscsészényi paradicsompüré, feketebors, borsikafű, pirospaprika, só, 2 dl joghurt.

A töltött káposztához hasonlóan készítjük el a töltelékkel, azzal a különbséggel, hogy borsikafűvel is ízesítjük. Mielőtt megtöltenénk a szőlőleveleket, 10 percig áztassuk őket forró vízben. (Lehetőleg kora nyári leveleket használjunk, frissen vagy konzerválva.) A megtöltött szőlőleveleket helyezük olajjal kikent agyagedénybe, öntsük rá a passzírozott paradicsomot és 1 pohár meleg vizet. 40-50 percig kell sütni, közepesen meleg sütőben. Tálaláskor a töltött szőlőleveleket díszítjük 1-1 kanál joghurttal.

Hagymás hal (Riba szasz sztar luk)

Hozzávalók: 1 kg ponty (de lehet másfajta hal is), 4-5 fej vöröshagyma, 1 kg paradicsom, 35 dkg sárgarépa, 1 fej zeller, 1,5 dl olaj, petrezselyem, babérlevél, fekete bors, só.

Tisztítsuk meg és mossuk meg a halat, majd szeleteljük fel. Pároljuk meg olajban az apróra vágott vöröshagymát, sárgarépát és zellert. Valamivel később adjuk hozzá a paradicsom felét, szintén apróra vágva. Amikor a zöldség megpuhult, adjuk hozzá a sötét, a borsot és a babérlevelet. Helyezzük a halszeleteket egy tepsibe, öntsük rá a párolt zöldségeket, legfelülre a maradék paradicsomot, karikákra vágva. Öntsük le az egészet egy pohár meleg vízzel, és süssük forró sütőben addig, amíg elpárolog a víz a tepsiből. Tálaláskor szórjunk rá apróra vágott petrezselymet.

Sütőben sült hal paradicsomos szószban (Riba sz domaten szosz na furna)

Hozzávalók: 1 kg ponty (de lehet másfajta hal is), 60 dkg paradicsom, 2-3 fej vöröshagyma, 1 dl olaj, 2 evőkanál zsemlemorzsza, 1 evőkanál liszt, 2-3 babérlevél, pirospaprika, 2 dkg reszelt sajt.

A megtisztított és megmosott halszeleteket főzzük 10 percig sós vízben. Az apróra vágott hagymát pirítsuk meg az olaj egy részében, majd adjuk hozzá a pirospaprikát, a meghámozott és apróra vágott paradicsomot, és pároljuk addig, amíg elpárolog a paradicsom leve. Külön edényben pirítsuk meg a lisztet, és amikor aranysárgás színű lesz, öntsük rá a hal levét. Adjuk hozzá a párolt paradicsomot, a

babérleveleket és ízlés szerint sót. Forraljuk fel ezt a mártást, és amikor felforr, öntsük egy tepsibe. Adjuk hozzá a halszeleteket, és süssük közepesen forró sütőben. Amikor kisült, szórjuk rá a reszelt sajtot, az apróra vágott petrezselymet és a zsemlemorzsát, és így süssük még 3-4 percig forró sütőben.

Kolostori halgyuevcs (Manasztirszi gycsev ot riba)

Hozzávalók: 1,5 kg ponty (de lehet másfajta hal is), 1,5 dl olaj, 2-3 fej vöröshagyma, 5-6 paradicsom, 20 dkg gomba, 4-5 paprika, 15 dkg rizs, petrezselyem, só.

Tisztítsuk meg a halat, és vágjuk szeletekre. Sózzuk meg a halszeleteket, és serpenyőben süssük át. Ugyanebben az olajban pároljuk meg az apróra vágott hagymát, 3 paradicsomot, a paprikát, a gombát és a rizst. Öntsük fel meleg vízzel, sózzuk meg és főzzük gyenge lángon, amíg megpuhul a rizs. Ekkor rakjuk tepsibe a keveréket, fölé a halszeleteket, a halszeletekre pedig a maradék paradicsomot, karikákra vágva. Addig süssük forró sütőben, amíg a víz elpárolog belőle. Tálalás előtt szórjuk meg apróra vágott petrezselyemmel.

Diós sütemény (Orehov kalacs)

Hozzávalók: 5 tojás, 25 dkg liszt, 25 dkg cukor, 10 dkg darált dió, 2 dkg szóda-bikarbóna, 3 dkg vaj, vanília, porcukor.

Jól keverjük össze a cukrot 5 tojássárgájával, majd adjuk hozzá a lisztet, a diót, a vaníliát, a szóda-bikarbónát, végül a habbá vert tojásfehérjét. A tésztát öntsük egy vajjal kikent, belisztezett tepsibe. Közepesen forró sütőben süssük. Amikor elkészült, daraboljuk fel, és szórjuk meg porcukorral.

Méztorta (Medena torta)

Hozzávalók: 10 dkg méz, 40 dkg liszt, 20 dkg cukor, 0,5 dkg fahéj, 1 kávéskanál szóda-bikarbóna, 5 dkg porcukor.

Forraljunk fel 3 dl vizet, adjuk hozzá a mézet és a cukrot. Amikor kihűlt, keverjük hozzá a darált diót, a lisztet, a szóda-bikarbónát és a fahéjat. Keverjük jól össze, öntsük a vajjal kikent formába és süssük meg. Miután kihűlt, vágjuk szeletekre és szórjuk meg porcukorral.

Sütőtökrém (Krem ot tikva)

Hozzávalók: 80 dkg sütőtök, 10 dkg porcukor, 20 dkg dióbél.

Fél liter vízben a cukor felével főzzük meg a darabokra vágott tököt. Szűrjük le róla a maradék vizet, és a megfőtt tökdarabokat helyezük üvegtálcsákba. A tetejét szórjuk meg porcukorral és darált dióval.

Petkova Adriana összeállítása